

Onderwijsjurist
Katinka Slump

Geen handelingsplan?

“Voor een leerling met dyslexie of dyscalculie hoeft geen handelingsplan te worden opgesteld”, zegt de ambtenaar van het ministerie van Onderwijs. Zij zegt dit in een overvolle zaal tijdens een lezing op een congres over dyslexie. En ik zit in die zaal. Hoewel ik mij nog zo had voorgenomen om mijn mond te houden, kan ik het weer niet laten. Hier zit een zaal vol onderwijsmensen die nu fout worden geïnformeerd.

Mijn vinger gaat de lucht in en ik vraag de ambtenaar hoe een leerling, die recht heeft op aanpassingen, kan worden begeleid zonder een handelingsplan? De ambtenaar antwoordt daarop dat een handelingsplan niet hoeft omdat het niet in de wet staat. Ik weet wel iets van wetten. In wetten staat veel, maar niet alles. Hoe gaat dat met een leerling met dyslexie of dyscalculie in het onderwijs, zonder een handelingsplan? Hoe maak je afspraken met docenten over de begeleiding van een leerling? Hoe deel je met elkaar de deskundigheid en de ervaring over die begeleiding als je niet evalueert aan de hand van een handelingsplan?

Afgelopen jaren heb ik leerlingen met de beperking dyscalculie bijgestaan. De leerlingen vroegen de Commissie Gelijke Behandeling (nieuwe naam: College voor de Rechten van de Mens), om naleving van de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte. Die wet schrijft voor dat scholen aanpassingen moeten doen om een handicap te compenseren. Wij vroegen aanpassingen voor het Centraal Eindexamen voor de beperking dyscalculie, door het gebruik van tafelkaarten en formulekaarten.

Mijn “tegenpartijen” in die zaken waren bevoegden scholen die deze kinderen met veel toewijding naar een diploma hielpen; scholen die niets liever wilden dan dat de leerling deze kaarten ook bij het Centraal Examen mocht gebruiken, en niet alleen bij het schoolexamen. Ik sprak docenten die door de jaren heen, samen met de leerling, hadden gewerkt aan een handelingsplan dat voorzag in een goede begeleiding – zonder dat dit ten koste zou gaan van een juiste

Hoewel ik mij nog zo had voorgenomen om mijn mond te houden, kan ik het weer niet laten

beoordeling. Leerling en docent leerden van elkaar wat dyscalculie betekent. De scholen stelden dan ook dat zij, zonder die aanpassingen, de leerling onder zijn niveau hadden moeten plaatsen en de leerling tekort hadden gedaan.

De dwarsliggers waren de Onderwijsinspectie en de minister van Onderwijs. Zij stelden dat formulekaarten en tafelkaarten bij het Centraal Examen volgens de wet zijn verboden. Ik heb dat nergens gelezen. Wel staat er geschreven dat achterstelling wegens beperking niet mag, dat staat in het Kinderrechtenverdrag en in onze Grondwet.